1. Konference
   - O důstojnosti a kněžském poslání

Drazí spolubratři.

Na začátku bych chtěl vyjádřit hlubokou úctu k Vám, kteří tvoříte kněžské kolegium – k Vám otcové biskupové a k vám kněžím a jáhnům. Chtěl bych, aby se tato přátelská poklona stala nejenom znamením kněžské jednoty v rámci českého, moravského, slezského a polského presbyteria, ale také zvláštním symbolem vděčnosti. Jsme si, zvlášť ve Slezsku, vědomi historického dluhu vůči učedníkům a duchovním stoupencům sv. Cyrila a Metoděje, kteří před věky přinesli do našich zemí Evangelium a vzdělanost. Na tomto výjimečném místě, kterým je Velehrad, tento pocit vděčnosti za velké dílo evangelizace našich zemí a úcta k Slovanským apoštolům, dostává zvláštního významu.

Během této konference, v rámci duchovní přípravy na Národní eucharistický kongres, bych Vás chtěl pozvat, ctihodní spolubratři, ke společné reflexi nad tématem důstojnosti a kněžským posláním. To znamená nad nejdůležitějším tématem pro náš život. Jsme si přece vědomi zodpovědnosti, která na nás spočívá před Bohem a před společností Církve.

1. Kněžská důstojnost
   V anketách na téma kněžské služby se často setkáváme s hlasy naplněnými hořkosti a zklamáním. Někdo píše takto: „V kněžství jsem očekával něco jiného, měl jsem velmi dobré úmysly spojené s apoštolskou prací, ale obyčejný život, chybějící přízeň spolubratrů, projevy hloupé závisti, a zvlášť vliv agresivní laicizace bohužel způsobili, že čím dál častěji propadám depresi, málo věcí mi přináší radost, a občas, když to řeknu narovinu, mám všeho dost.“

Jiná výpověď: „Byl pro mě šokem rozdíl mezi uspořádaným životem v semináři, ve kterém všechno fungovalo v určitý čas a na správném místě, a podmínkami života ve farnosti, ve které někdy vládl spontánní, někdy chaotický styl práce, který byl v delším časovém horizontu unavující a zdrcující. Toužím po uspořádaném kněžství, ve kterém bude čas na správnou pastoraci, modlitbu, studium i bratrské setkávání.“

Avšak jakkoliv by probíhal náš kněžský život, je třeba si znovu uvědomit jeho neobvyklou důstojnost. Uvědomit si, jak velkou důstojnost každý z nás vlastní. Jak úžasná je to důstojnost. Stojí za to citovat text z Liturgie hodin, z kázání sv. Augustina: „Co odevzdám Hospodinu za všechno, co pro mě učinil? Pozvednu kalich spásy“.

Drazí spolubratři.

My hlásáme Ježíše Krista, jako našeho Pána a Spasitele. On hovoří skrze každého z nás – skrze kněze: Odpouštějí se ti tvé hříchy; Toto je moje Tělo; Toto je má Krev. On chce skrze naše hlásání evangelia uskutečňovat Boží království. Proto také apoštol hovoří: To Ježíš křtí, Ježíš hlásá Boží slovo, ne Petr nebo Pavel, nebo kdokoli jiný.

„Vždyť nezvěstujeme sami sebe, nýbrž Krista Ježíše jako Pána“ (2 Kor 4,5a) – jsme služebníky z jeho vůle. „Tento poklad máme však v hliněných nádobách, aby bylo patrno, že tato nesmírná moc je Boží a není z nás.“ (2 Kor 4,7)

Proto si během dnešního setkání zkusme znovu přečíst podstatu naší kněžské důstojnosti a radujme se z toho. Je to opravdu potřeba.

Jsme si vědomi, že se v současné staré Evropě stírají různé myšlenkové proudy, přechází nad námi vlna osvícenského radikalismu a sekularismu. Věřit je čím dál náročnější, protože svět, ve kterém žijeme, se stává dílem lidských rukou a v něm - můžeme říci - již Bůh není tak zřejmý. Zároveň i v našich podmínkách je laicizace a konzumerismus často překážkou ve vyznávání tajemství víry a hledání odpovědi na rozhodující metafyzické otázky lidstva. Dnes, víc než kdykoli jindy, nás může okouzlit moudrost tohoto světa. Tato moudrost vsugerovává určitý styl života a normy jednání opřené o slogany – dnes už tak všichni jednají nebo naopak - dnes už tak nikdo nejedná. Právě tato moudrost napovídá, jak nejlépe dosáhnout rychlého zisku a je jedno, zda se to udělá poctivým způsobem. Svádí to k tomu, že stačí být dobrým člověkem jen tak s mírou, není zapotřebí církev, zbytečné jsou svátosti. Odtud pochází trend společného života mladých bez svátostného manželství. A nakonec styl života tohoto světa podsouvá člověku svůdnou myšlenku, aby se konečně osvobodil od jakýchkoli přikázání, a teprve tehdy bude zcela svobodný.

Z druhé strany jako duchovní zakoušíme volání současného člověka „o něco hlubšího“. Jistý kněz si stěžoval, že najednou skupina gymnazistů přestala navštěvovat katechizaci. Pozval je na rozhovor a dozvěděl se: „ Otče říkal jste, že náboženství zušlechťuje člověka. My to tak necítíme, proto odcházíme.“ Byla to pro kněze veliká rána, ale později se objevili tací, kteří řekli: „Otec nám pomohl uspořádat život, učinit svět lepším.“ Pozorujeme, že mládež hledá něco víc, vidíme, že náboženský fenomén se vrací a církev se v tom také má zorientovat – společenství lidí věřících, pokřtěných, kteří jako odpověď na současné problémy a těžkosti této doby nabízejí víru.

Přiznejme, drazí bratři, že mimo jiné jako kněží každodenně dosvědčujeme velké tajemství víry. Máme to nejhlubší přesvědčení, že náboženská hledání přetrvají. Lidé se

vždy budou ptát na smysl existence. Ty tři rozhodující otázky lidstva, které znázornil Paul Gauguin pod svým slavným triptychem - Kdo jsme? Odkud přicházíme? Kam jdeme?

Papež dobroty Sv. Jan XXIII se tradičně setkával mimo jiné i s diplomaty. Při jednom takovém setkání je zavedl do Sixtinské kaple a ukázal slavnou fresku Michelangela – „Poslední soud“, znázorňující vizi spasených a odsouzených a zeptal se jich: „ Pánové, kterým směrem jdeme?“

Pokud se v tomto materialistickém a sekulárním světě objeví stále nová náboženská hnutí, stále znovu vyrůstají lidé do velmi hluboké víry také u nás, je to důkaz, že je zapotřebí víry v nějaký smyls, který přesahuje nás a naše lidské každodenní zkušenosti. Smysl trvalý. A v tom všem kněz – svědek víry, svědek Boží lásky, Ježíšův přítel, služebník evangelia.

Papež František ve svých promluvách pro kněze často zdůrazňuje, jak velká je důstojnost být služebníkem evangelia. „ Pro člověka není nic krásnějšího než být povolán Ježíšem Kristem, aby za ním šel, přebýval s ním a nesl jej ostatním – nesl jeho slovo a odpuštění (z promluvy pro kněze diecéze Cassano 2014). Sv. Otec nás stále vybízí, abychom byli otevřenými a hojnými prostředníky Boží lásky a milosti a zároveň varuje před upřednostňováním své vlastní osoby. Pro věřící to pak tvoří překážku v setkání s Bohem.

Kněz se svou vírou a věrností k církvi odhodlaně splňuje své úkoly. Je to úžasná důstojnost! Nemůžeme ji zprofanovat, ale je třeba o ni pečovat jako o nejvzácnější poklad.

2. Poslání

Jak se najít v tomto světě se svým kněžským posláním? Náš apoštolský program je vyjádřen v 1. listu Korintským – „Proto ať nás všichni pokládají za služebníky Kristovy a správce Božích tajemství. Od správců se nežádá nic jiného, než aby byl každý shledán věrným.” (1 Kor 4,1-2)

To už víme, že poslání kněze není nasměrováno na něj samotného, ale k budování církevního společenství, společenství Božího lidu. Apoštolům a jejich nástupcům biskupům a také jejich pomocníkům kněžím náš Pán během poslední večeře dal jasný příkaz: „To konejte na mou památku.“ Kněžskou službu neradi ztotožňujeme s nějakou prací. Hovoříme tedy o ní v kategorii povolání a tak je to správně. I když sami zakoušíme, že je to ve velké míře práce, velká práce naší mysli. Vraťme se aspoň na chvíli, k průlomovému okamžiku našeho života, ke svěcení a možná ještě trochu dál do chvíle celoživotního rozhodování. Kolik v nás v tom okamžiku bylo evangelijního nadšení a

apoštolské horlivosti. Vědomí, že od teď budu moci se svým Mistrem a Pánem spolupracovat na díle spásy světa. Že budu moci spolu s ním hory přenášet a chodit po vodě. To jsou privilegované chvíle. Tyto chvíle jsou potřebné proto, aby nás doprovázely do neznámé budoucnosti a pomohli překonat těžkosti. Jsou to ty chvíle, kdy si uvědomujeme, že jsem milování nejen rodiči a blízkými, nejen jednou ženou nebo mnohými odevzdanými farníky. Jsme milování naším Pánem a Spasitelem, který nás přijal jako své nejbližší přátelé, nejbližší spolupracovníky.

„Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.“ (J 15,13) A takové přátelství nám ukázal Kristus. „Nazval jsem vás přáteli, neboť jsem vám dal poznat všechno, co jsem slyšel od svého Otce.“ (J 15,15b) Tak řekl Kristus apoštolům a tak říká i nám. Toto vyjádření Božích tajemství naším Pánem se uskutečňuje stále a znova během každodenní breviářové a kontemplační modlitby. Vnitřní zakoušení tajemství Krista a zároveň ponoření do Boží lásky jsou rozhodujícími prameny kněžského působení v oblasti hlásání víry. Je dobře, že u příležitosti takovýchto setkání, jaké prožíváme dnes, je čas na osobní modlitbu, ale i na modlitbu společnou, ve které se realizuje církev.

Naše přátelství vůči Kristu a lidem má být vyjádřeno stejným způsobem – Být připraven sloužit skrze Pánovy dary. Není toto naše presbyterium zázračnou mozaikou rozmanitých charismat a schopností? S jistotou můžeme říci, že jsou zde nadaní kněží. Schopní vědci, skvělí katecheté, zkušení organizátoři farního života, stavitelé kostelů, mecenáši náboženské kultury a jiní, kteří mají mnoho talentů a predispozic. Přátelství božského Spasitele nás nutí k tvůrčímu neklidu, abychom nestáli na jednom místě, ale hledali nové efektivní formy působení. Abychom šli za vnuknutím Božího ducha.

V jisté etapě apoštolské služby, zvlášť v konfrontaci s potřebami věřících, můžeme pociťovat potřebu nového prohloubení teologického obsahu a rozvoje svých charismat. K této dobré záležitosti slouží právě takováto setkání.

V kongresové přípravě je velice důležité naše osobní rozjímání nad správným tvořením liturgie, kterou slavíme ve farnostech a modlitebních společenstvích. Myslím, že v těchto záležitostech nejsme moc odlišní. Chtěl bych tady velice silně zdůraznit, stejně jako to dělám vůči bohoslovcům v semináři, že vzorné a správné utvoření slavnostní nedělní liturgie, mše svaté, je dnes více než kdykoli, plodem spolupráce kněze, celebranta, a celé skupiny angažovaných laiků! Jsou to ministranti, lektoři, mimořádní udělovatelé eucharistie, kostelník, varhaník, kantor, schola apod. Správné utvoření liturgie vyžaduje používání zpěvníků a modlitebníků. Tím způsobem aktivizujeme věřící v liturgii.

Když Pán Ježíš rozesílal své učedníky, neřekl jim – jděte a snažte se obrátit všechny lidi, ale řekl – jděte a hlásejte evangelium všemu stvoření. Jsme posláni, abychom nezávisle na eventuálních apoštolských úspěších či selháních, plnili dobře a věrně svou službu. Nebylo by lepší v této oblasti spolu lépe spolupracovat? Tvořivé jsou postoje praktické spolupráce v pastoraci např. ve velkých farnostech, kdy shodně spolupracuje celá skupina kněží. Možná to zaznívá příliš technicky, ale jedná se o zdokonalení pastorace. Bezpochyby takový postoj pozitivně ovlivňuje celé farní společenství. Ve skupině kněží ve farnosti nebo v děkanátu často stačí jen málo dobré vůle, připravenost ke spolupráci, společné vytvoření strategie působení během posezení u kávy nebo u .... pomerančového džusu, abychom společně dosáhli vyššího dobra.

Jistý manažer dobře fungující firmy odjížděl na zaslouženou dovolenou. Měl za sebou stresující měsíce, řešil jeden projekt za druhým. Doufal, že pobyt na dovolené mu přinese odpočinek a uvolnění. Ale před samým odjezdem, že ještě ozval mobil, notebook s novou poštou. Nakonec se mu podařilo zkoordinovat všechny termíny, nastoupil do vlaku a pro uvolnění začal číst nějaký oddychový román. Avšak po hodině cestování mu před očima stále běhaly různé emaily, termíny. Dělalo se mu z toho zle. Prapodivné zvuky se slévaly v mix a schizofrenní hluk. Cítil, jak se mu hromadí další schůzky, termíny, zprávy apod. Psychiatři v těchto případech bijí na poplach. Vědí, že takovéto trvalé psychické napětí může vézt k pocitu vnitřní prázdnoty. Tzv. syndrom vyhoření. První příznaky takového stavu mohou být následující – rychlá únava, chybějící radost, problémy s usnutím nebo také fyzické problémy – bolest hlavy, zad apod. Když se tyto první symptomy neberou vážně, objevují se další: zvýšený tlak, špatná práce srdce vedoucí až k infarktu. K tomu se přidávají psychické problémy – deprese, uchýlení k alkoholu či závislost na lécích. Neuskutečněná dovolená a stále odkládaný odpočinek se později změní v boj s vlastním já.

Každý, kdo pracuje celé dny na plné otáčky, by si měl najít čas na uvolnění a relax. Možná by bylo zapotřebí věnovat zvláštní pozornost správné formě oddechu ve své práci. Je důležité uvědomit si, že každý je nahraditelný a kromě péče o ideální výkon je třeba správně vyhodnocovat situace. Říci občas ne a odpočinout si i od internetu, mobilu, aby nevznikla závislost právě na těchto věcech, které jsou nám jindy prospěšné a ulehčují nám život a práci. Je třeba prožívat dovolenou a volný den ne jako útěk od všednosti, ale spíše jako uspořádání každodennosti. Vytvořit tak rovnováhu mezi odpočinkem a prací.

Poselství církve se realizuje ve společenství: biskupů, kněží a laiků. Jsme rádi, když má biskup dobrou náladu a setkává se svými kněžími v dobrém rozpoložení. Jsme rádi, když se nám daří ve farních podmínkách, ve spolupráci se sestrami a bratřími, kteří také plní

své úkoly v církvi. Symbolem dnešní církve není nějaká do nebe sahající věž, uzavřený dům plný chvály, přepychu a pýchy. Spíše je nám bližší obraz církve jako stanu rozprostřeného nad lidmi. Jsou v něm věci nutné a odhozen je balast. Církev na cestě znamená, že náš pravý cíl je stále před námi: nové nebe, nová země, budoucnost, kterou vnímáme jako Boží dar.

Co dnes očekává svět od kněze, služebníka? Ve farní kanceláři, ve škole, v nemocnici, v práci, v rodinách, lidé stále čekají na slovo, které jim dodá odvahu k víře. Povzbudí ke skutkům milosrdenství. Oživí naději do budoucnosti. Lidé očekávají něco úplně obyčejného. Chtějí se ptát a být vyslyšeni, pochopeni, chtějí najít a zakusit společenství.

Ve známém rozhovoru italského novináře Antonia Spadara s Papežem Františkem, v otázce týkající se papežského povolání, navázal Sv. Otec ve své odpovědi na slavné dílo barokního malíře Caravaggia - Povolání Sv. Matouše. Často kontemploval tento obraz v římském kostele Sv. Ludvíka. „Ježíšův prst nasměrovaný na celníka Matouše.“ „Pojď za mnou.“ Jsem hříšný, ale jsem ten, na kterého se podíval Pán. On nasměroval na mě svůj zrak. Pamatujme tedy: „Každý kněz je z lidu a pro lid.“

Někdo napsal o svém kněžství: „ Největší radostí je asi vědomí, že se podařilo někomu pomoci na cestě k Bohu. Být knězem dává neopakovatelnou příležitost být společníkem lidí v jejich růstu, překonávání vlastních slabostí vyplývajících z hříchů a svého osobního růstu v milosti. Je to úžasné být svědkem působení Boha v člověku. Tyto stálé a obohacující zkušenosti si přejme navzájem u příležitosti dnešního setkání.

„ Pán, který v nás započal dobré dílo, ať sám je naplní.“

2. Konference

„Eucharistie pramenem a vrcholem kněžského poslání.“

Dnešní setkání se stává příležitostí ke ztišení, kontemplaci, ponoření do Božího slova, trpělivého naslouchání, našeptávání Ducha – co mám dělat, jak nasměrovat své poslání. Modlitební ztišení je důležité, protože akumuluje nové duchovní síly.

V našich neklidných časech, časech šíleného zrychlení se často hovoří o syndromu vyhoření, o kterém byla řeč v první přednášce. Podléhají mu zástupci různých profesí a také kněžského stavu. V našem poslání je to tím více nebezpečné, že se dotýká vnitřní sféry Ducha – může bořit vyznávané hodnoty a přivést ke ztrátě spojení s Bohem.

Takto někdo popsal svůj stav kněžského vyhoření: „Nic mě už netěší, nic mě nepřitahuje, převažují zklamání. Nemohu se soustředit při mši svaté, cítím prázdnotu a bloudění. Od jisté doby mám černé myšlenky spojené s mými nejlepšími kamarády. Neumím ze sebe dostat dávný optimismus. Ráno se budím a okamžitě si s hrůzou uvědomuji, že je zase třeba nést zátěž všednosti. Kněžská služba se stává trápením a její každodenní naplňování se stává mučením. Navíc pociťuji bezradnost v různých životních situacích. Necítím se dobře ve společnosti spolubratrů a čím dál více se ponořuji do samoty. Životní cíl, který jsem kdysi viděl zcela jasně, zmizel. Jsem si vědom apoštolského vyhoření.“

Jako kněží jsme služebníky naděje, po které tak moc touží svět, který nás obklopuje. S takovou nadějí se pouštíme do díla a doufáme, že je Bůh dále povede až k jeho splnění. Může nám v této misii pomoci eucharistie? Chtějme nově rozjímat o poučení II. vatikánského koncilu, který zdůraznil, že „ eucharistie je pramenem a vrcholem celého křesťanského života“.

1. Eucharistie pramenem života a moudrosti

Obraz pramene. Představme si nějaké horský výšlap. Několik kilometrů náročné, monotónní, únavné cesty. A najednou nalezneme pramen čisté křišťálové vody. Zázračná věc – můžeme se zastavit, napít, ovlažit. Vrací se nám chuť pokračovat dál na naší cestě. Jak šťastné se zdají oči, když vidíme jejich odraz ve vodě. Sv. Jan Pavel II v krásné poetické formě vyjádřil pochvalu pramene. „ Zátoka lesů sestupuje v rytmu horských potoků… Pokud chceš najít pramen, musíš jít vzhůru proti proudu… Lesní potoku, ukaž mi tajemství svého začátku!... Dovol mi rty ovlažit v pramenité vodě, pocítit svěžest, životodárnou svěžest.“

Připomínáme si biblickou vizi proroka Ezechiela (Ez 47,1-12) – obraz zázračného pramene, svatyně, ze kterého vytéká obrovský proud vody. V této zemi je voda život a pramen vody se stává zvláštním znamením Božího požehnání. Dobrodiní životodárného pramene vody oslavuje také autor žalmu 45,5. „Řeka svými toky oblažuje město Boží, svatyni příbytku Nejvyššího."

Pán Ježíš řekl: „Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije!" (J 7,37b)

Eucharistie, kterou slavíme v naší kněžské službě, se stává pro nás samotné pramenem života s Kristem. Jak řekl Sv. Cyril z Alexandrie: „ Díky eucharistii se ztotožňujeme (ztělesňujeme) s Kristem. V tomto sjednocení nám Kristus dává své dary, posiluje víru, naději a lásku, působí růst radosti a pokoje." Můžeme opravdu opakovat se Sv. Pavlem: „nežiji už já, ale žije ve mně Kristus" (Gal 2,20a)

Budoucí biskup Augustin z Hippony, v době kdy ještě nebyl katechumenem, v mystickém zážitku poznal radikální rozdíl mezi eucharistií a obyčejným chlebem. Měl pocit, že se nachází velmi daleko od Boha a ani kapka poznání Pána pro něj není dostupná. Tehdy pocítil, jakoby mu sám Bůh podal ruku a uslyšel ve svém nitru jeho hlas: „ Já jsem pokrm lidí zralých. Musíš růst a tehdy mě budeš požívat. Avšak jinak než tělesný pokrm. Ne já se budu měnit v tebe, ale ty ve mě." To znamená, že přijímání Ježíše v eucharistii s autentickou vírou, se děje přesně tak, jak to pocítil Sv. Augustin na samém začátku své cesty k Bohu. Je odlišné požívání tělesného pokrmu a pokrmu eucharistického: ne on se proměňuje v nás, ale my v něj.

My, jako lidé víry a tím více jako kněží, kteří jsou blízko Boha skrze eucharistii a přinášení Jej na oltář, jsme v situaci, kde náš postoj můžeme stále konfrontovat s učením evangelia, které je pro nás rozhodujícím pramenem Boží moudrosti.

Pokud vím, že v konfrontaci s evangeliem není něco v mém životním postoji v pořádku, je mým úkolem to měnit a korigovat. S Boží pomocí je taková šance vždy. Pamatujeme na slova vyřčená během našeho svěcení s tím charakteristickým dodatkem – přisahám s Boží pomocí a přece u Boha není nic nemožného. Neméně je důležité, abychom tu Boží pomoc ke změně neodkládali. Tak jak to popisoval sv. Augustin v citovaných vyznáních: „ Lehce jsem podléhal nástrahám světa, tak jak někdy člověka podléhá touze po spánku. Moje rozjímání o tobě Bože se podobalo námaze člověka, který se chce probudit, ale nemůže. Uměl jsem jen v polospánku odpovídat slovy – ještě chviličku, jen chviličku počkej. „

Sociologické výzkumy statistického institutu katolické církve v Polsku ukazují, že lidé nemají vůči kněžím velké požadavky, co se týká jejich „profesionality". Až na druhém

místě se hovoří o umění přizpůsobení se současnosti a vzdělání. Nejvíc si váží lidé „ inteligenci Ducha a inteligenci srdce“. Nejsou právě tyto vlastnosti Boží moudrostí? Pokud přemýšlíme nad tím, co je nejvíce potřebné Božímu služebníku, odpověď najdeme v písmu svatém ve známé prosebné modlitbě krále Šalamouna o moudrost – Dej mi moudrost!

To právě Boží moudrost pomáhá překonávat různé těžkosti a krize.

Stává se zřejmým, že získání pravé moudrosti není jen získání encyklopedických znalostí nebo prezentování neobvyklé odborností. Tyto vlastnosti mohou ochabnout, vědomosti se vytrácet. Moudrost zůstává něčím trvalým. Je to na prvním místě schopnost předvídat, plné poznání v různých situacích, rozložení sil, možnost reakce, poznání možností, které jsou v nás. Avšak pozor, abychom neztratili z dohledu zásadní cíl. Ve světle Boží moudrosti vidíme, že jsou záležitosti v daném okamžiku méně a více závažnější. Rozlišit tyto okamžiky je také moudrost! Každý den nám přináší situace, ve kterých musíme rozhodovat, co je důležitější. Kolikrát, jako faráři, se musíte rychle rozhodnout, vaše rozhodnutí nese následky a zodpovídáte za ně.

Je ještě jedna moudrost – nejnáročnější a paradoxní – moudrost kříže. Tato pomáhá odlišit jasným způsobem moudrost Boží a křesťanskou od všech jiných moudrostí tohoto světa. Víme, že světové pravdy jsou opřené často o krátkodobý úspěch, o peníze, moc, rychlý zisk. Když se díváme na Kristův kříž, nacházíme jinou pravdu – pravdu Božího království. Do slávy se vstupuje skrze realitu utrpení, pokoru, ponížení, překážky, skrze těsnou bránu a skrze kříž a smrt. Jako křesťané, kněží, využívajíce dar moudrosti se snažíme obejmout realitu věcí každodenních právě skrze způsob pohledu Božího království a v perspektivě věčnosti. Skrze tuto moudrost si připomínáme, že jednou budeme skládat své pozemské skutky před Bohem. Tato moudrost to je vlastně svatost.

Eucharistie nás učí, jak žít ve světle Boží moudrosti. Moudrý je ten, kdo žije božím způsobem ve shodě se svou vůlí a kdo jedná podle Božích přikázání. Autor knihy Moudrosti si všimnul velké hodnoty tohoto Božího daru, o který máme usilovat. „Kdo vyhlíží moudrost už časně z rána, nemusí se namáhat, protože ji najde, jak sedí u jeho dveří.“ Je to skvělá personifikace. Vítat někoho sedícího, bdícího u dveří, to znamená vítat někoho, kdo nás miluje a za každou cenu chce být s námi. Můžeme si troufnout říci, že se Bůh s námi chce podělit o svou moudrost. Velmi pak záleží na otevření se tomuto daru.

Pravdivé moudrosti nás učí také nejsvětější matka, nazývaná trůnem moudrosti a matka dobré rady. Existuje také latinské rčení: „Sapientia felicitas“ – moudrost pramenem štěstí. Takovou šťastnou moudrost si přejme navzájem a modleme se slovy liturgie hodin „S tebou je moudrost, která zná tvoje díla. Sešli ji ze svatých nebes, od trůnu své slávy ji pošli, aby byla se mnou *a* pracovala, abych poznal, v čem máš zalíbení. Ona ví všechno a rozumí *všemu*, rozvážně mě povede v mém konání a zachová mě ve své slávě.“

2. Eucharistie pramenem, který sjednocuje

Vrchol je nejvyšším bodem hory, ke kterému se sbíhají všechny stezky. Vrchol sjednocuje. Eucharistie nás sjednocuje s Bohem, ale spojuje také s ostatními sestrami a bratřími. Spolu tvoříme společenství Božího lidu. 1Kor 10,17…. Znamením bratrské a hostiny obětní je také kalich – „ jako tento kalich spojuje obrovské množství kapek, tak nás Kriste spoj ve své církvi.“ V naší kněžské službě musíme být mnohokrát strážci společenství lidských srdcí. Bránit jednotu, jak o tom hovoří jedna ze současných písní. „Církev není jen dům z kamenů a zlata, církev živá a pravdivá je společenství srdcí.“ V rámci slavného festivalu hudby a divadla v Salzburgu byla prezentovaná jedna divadelní hra nazvaná „Každý“. Z obsahu tohoto dramatu vycházelo poselství: Každý člověk a ještě více ten, kterému se nevede špatně, žije v dostatku, na konci svého pozemského života musí poznat, jak pomíjivé a nedůležité je to všechno, co ve svém pozemském životě učinil a po čem tak toužil. Zůstává pouze jedno: dobrá díla a dobré skutky, které vykonával s láskou. Právě tato díla tvoří společnost na cestě k věčnosti. Všechny skutky lásky se stávají rozhodujícím kapitálem, který můžeme vzít s sebou před Boží trůn.

Během eucharistického kongresu v italské Ankoně v září 2011řekl Benedikt XVI, že „ Kdo je schopen pokleknout před eucharistií, kdo přijímá tělo Páně, … je schopen se také schýlit k potřebným, rozdělit se o svůj chléb s hladovým, vodu s žíznivým, obléct nahé, navštívit nemocné a vězně. V každé osobě je schopen poznat samotného Pána, který neváhal dát sebe samého pro nás a pro naši spásu.“ Takové je též poselství evangelia.

Papež František v letošním poselství k postní době napsal: „Kdo chce být milosrdný, potřebuje srdce silné, pevné, uzavřené pro pokušitele, ale otevřené pro Boha. Srdce, které se nechá proniknout Duchem a přivést na cesty lásky, jež směřují k bratřím a sestrám. Srdce ve své podstatě chudé, které poznává vlastní ubohosti a vydává se pro druhého.

Proto se, drazí bratři a sestry, v této postní době toužím spolu s vámi modlit ke Kristu: *„Fac cor nostrum secundum cor tuum“ – „Učiň srdce naše podle srdce svého“* (prosba z litanií k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu). Pak budeme mít silné a milosrdné, bdělé a obětavé srdce, které se nenechá uzavřít do sebe a neupadne do víru globalizované lhostejnosti.“

A jak je to v našem kněžském stavu? V anketě na otázku týkající se překážek či strastí v našem povolání je nejčastěji odpovídáno: samota, celibát a v neposlední řadě bratrské konflikty.

Za jaké nesmysly někdy bojujeme a kolik času a síly vynakládáme na usmiřování konfliktů, které tvoří chorý ambicionismus a slepá závist. Pokud jsme zdravě houževnatí, pozvedá to naši osobnost, ale pokud je naše ctižádostivost chorá je třeba ji léčit a přibrzdit své vlastní touhy po úspěchu. Je škoda marnit duchovních sil na tyto prozaické záležitosti, když současně Boží království trpí a volá po autentických svědcích evangelia.

Mít úctu pro druhého, úctu jako svědectví. Věřící mají právo vidět v knězi člověka víry a Božího svědka. „Podívejte, jak oni se milují.“ Vždyť v každém z nás je zároveň hodně dobra, citlivosti, otevřenosti k potřebám druhých, je v nás touha po jednotě. Můžeme zde připomenout Dorothea z Gazy a jeho obraz kruhu. Uprostřed něj je eucharistický Ježíš, který sjednocuje lidské cesty, které jsou po okrajích. Čím víc se tyto cesty přibližují k Ježíši, tím jsou lidé blíže k sobě. To Ježíš nás sjednocuje. On hovoří: „Kdo přijímá mé tělo a pije mou krev, trvá ve mně a já v něm.“ Ať ustane všechen hněv a konflikty a ať je Kristus uprostřed nás.

Apoštol národů prosí adresáty svého listu v Efezu, aby jednali způsobem hodným jejich povolání. Aby pěstovali ctnosti, které usnadňují společný život. Jsou to pokora, jemnost, trpělivost a vzájemné pochopení, jehož pramenem je láska agape a pokoj, který tvoří jednotu Ducha. Výzvu k jednotě apoštol zdůvodnil pravdami. Pravděpodobně k tomu používá formuli víry, kterou vyslovovali katechumeni při křtu. Tato formule se skládala ze tří rytmických veršů – 1. Je jedno tělo, to znamená církev, utvořené z mnoha a různých členů, ale zároveň tvořících organickou jednotu a celek. 2. Je jeden Duch Svatý, který je duší církve. 3. Je jenom jediná naděje, kterou dává povolání – věřící spojení s církví, skrze křest, žijí nadpřirozenou nadějí a dosáhnou slávy v nebi. Naděje je spojuje ve společném putování k otci. A ještě jeden důležitý

dovětek – je jen jeden Pán, jedna víra, jeden křest a nejdůležitější pramen jednoty: jeden Bůh a otec všech.

Na závěr našich rozjímání chtějme rozjímat o privilegovaných okamžicích. Pro apoštoly to byla zkušenost Boží fanie - objevení slávy Ježíše na hoře Proměnění. Když prožili okamžik oslnění a úžasu, byli zároveň posílení ve víře a tak připraveni na těžké chvíle, zejména na podíl na tajemství kříže.

Dává nám Bůh takové privilegované chvíle v naší kněžské službě? Někdy nás přepadne skepse, máme všeho dost, podléháme všudypřítomné únavě a najednou prožijeme oslňující setkání s druhým člověkem, který toužil po Bohu a Božím milosrdenství.

Františkán otec Kazimierz Kozlowski z Hnězdna napsal ve svém kněžském deníku. Zpovědnice v době adventní a postní jsou u františkánu jak obilné mlátičky. Pět zpovědníků a dlouhé fronty. Myslím si: „ Je dobré, že lidé ještě mají víru a různými způsoby se zpovídají. Nejčastěji se zpovídají stručně a tak je i stručně rozhřešuji, zbytek nechávám Božímu milosrdenství a věřím v očistec, který nemine nikoho. Jednou byl u zpovědi člověk, který slavil vysoké jubileum svého věku a měl pouze křest. V nemocnici přistoupil k první svaté zpovědi a k prvnímu svatému přijímání ve věku 80-ti let. Přijal pomazání nemocných a další den zemřel. Měl štěstí, na poslední chvíli se dostal do nebe, jako dobrý lotr. Kamarádi, co byli s tím to nemocným na pokoji si říkali - „to se mu podařilo, to měl kliku“.

A nebyl to také pro samotného kněze výjimečný okamžik? Nebyla to zkušenost přítomnosti Boha a jeho milosti? Nebyla to zkušenost býti potřebným nástrojem v díle spásy světa? Popřemýšlejme o naší osobní zkušenosti s působením Boží milosti.

Novou naději v nás probouzí mimo jiné i pozitivní jev jako je hluboce skrytá touha po nepomíjejících hodnotách. To se projevuje především v papežských setkáních, ale ne jen tam. Slavné bylo setkání Benedikta XVI s účastníky světových dnů mládeže v Madridu v srpnu 2011. V tropické noci je spolu s papežem na madridských pláních milión mladých lidí, věkový průměr 22 let. Velká nejistota. Najednou obrovský liják, blesky a vítr. Není kde utéct. Padají reflektory, odlétávají billboardy, také papež je naskrz mokrý, ale trvá na svém místě tváří v tvář podívané na nebi. Když déšť ustal, papež odkládá papír se svým proslovem a hovoří k mladým s výzvou, aby se nedívali na něj, ale na Ježíše, který je živý a přítomen v hostii na oltáři. Pokleká v tichu adorace. To stejné se odehrává na pláních, všichni poklekají na mokré zemi v absolutním tichu až na půl hodiny.

Splnění naší kněžské naděje není nějak vzdálené na dalekém obzoru, není ani plnou pochybností, utopií, ale opravdové, faktické a stále znova realizované. Koneckonců je to ta naděje, která se rodí z kříže a z Ježíšova vítězství nad smrtí v tajemství zmrtvýchvstání. Je to ta naděje, kterou zářila Maria matka kněží. Je to ta naděje, kterou nám křesťanům nikdo nevezme. Ona je pokladem, vzácnou perlou, pro kterou stojí za to obětovat svůj život.